

ΣΥΝΟΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

«Η Φυσικοθεραπεία ως δυνητική επένδυση για το σύστημα υγείας. Η οπτική των οικονομικών της υγείας»

Εργαστήριο Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας (Laboratory for Health Technology Assessment – LabHTA), ΠΑΔΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Λ. Αλεξάνδρας 34 – Τ.Κ. 11473 Αθήνα
Τηλ: 210-8213905, 210-8213334
e-mail: ppta@otenet.gr

Συμπεράσματα Μελέτης

Όπως τεκμηριώθηκε στη μελέτη, η παροχή φυσικοθεραπευτικών υπηρεσιών εκτός από ότι είναι στο σύνολο τους κλινικά αποτελεσματικές είναι και οικονομικά αποδοτικές. Στις σύγχρονες κοινωνίες, η φυσικοθεραπεία αποτελεί βασικό πυλώνα πρόληψης τραυματισμών και πρόληψης εκδήλωσης διάφορων παθήσεων, διαδραματίζοντας καθοριστικό ρόλο στη διατήρηση της σωματικής υγείας και λειτουργικότητας.

Ιδιαίτερα σε πληθυσμιακές ομάδες όπως οι αθλητές και οι ηλικιωμένοι, οι στοχευμένες φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις συμβάλλουν ουσιαστικά στη μείωση του κινδύνου σοβαρών τραυματισμών. Μέσω αυτών των προληπτικών στρατηγικών, όχι μόνο προστατεύεται η υγεία των ατόμων, αλλά παράλληλα μειώνεται η ανάγκη για δαπανηρές ιατρικές παρεμβάσεις, όπως χειρουργικές επεμβάσεις ή άλλες εξειδικευμένες θεραπείες, οδηγώντας έτσι σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων για τα συστήματα υγείας.

Ταυτόχρονα, ερευνητικές μελέτες καταδεικνύουν ότι οι ασθενείς που εντάσσονται σε προγράμματα καρδιοαγγειακής αποκατάστασης, τα οποία περιλαμβάνουν εξειδικευμένες φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις, παρουσιάζουν σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά επανεμφάνισης καρδιοαγγειακών νοσημάτων, καθώς και μειωμένα ποσοστά νοσηλείας. Η συμβολή αυτών των προγραμμάτων δεν περιορίζεται μόνο στη βελτίωση της υγείας και της ποιότητας ζωής των ασθενών, αλλά παράλληλα οδηγεί σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων για το σύστημα υγείας, μειώνοντας το οικονομικό βάρος που σχετίζεται με τη διαχείριση των καρδιαγγειακών παθήσεων.

Η φυσικοθεραπεία αποτελεί σημαντικό εργαλείο στην αποτελεσματική διαχείριση χρόνιων παθήσεων, όπως η αρθρίτιδα και η οστεοαρθρίτιδα, προσφέροντας στους ασθενείς ανακούφιση από τον πόνο, βελτίωση της κινητικότητας και ενίσχυση της λειτουργικότητάς τους. Η φυσικοθεραπεία συμβάλλει στη διατήρηση της αυτονομίας των ασθενών και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, ενώ παράλληλα μειώνει την ανάγκη για δαπανηρές, επεμβατικές θεραπείες και τη συστηματική χρήση φαρμακευτικών σκευασμάτων.

Δεν πρέπει να υποτιμηθεί επίσης το γεγονός πως η φυσικοθεραπεία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη γρήγορη και αποτελεσματική αποκατάσταση των ασθενών, μειώνοντας τον χρόνο ανάρρωσης και, κατ' επέκταση, τις απουσίες από τον χώρο εργασίας. Η ταχύτερη επιστροφή στην επαγγελματική δραστηριότητα έχει θετικό αντίκτυπο τόσο στην ατομική

παραγωγικότητα του εργαζομένου όσο και στη συνολική λειτουργία των επιχειρήσεων. Παράλληλα, η μείωση των αναρρωτικών αδειών συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων για το κράτος, ελαττώνοντας τις δαπάνες που σχετίζονται με την απώλεια παραγωγικού δυναμικού και τα έξοδα υγειονομικής περίθαλψης.

Όπως επισημαίνεται από τον Bodenheimer (2021), η σημασία του ρόλου της φυσικοθεραπείας παγκοσμίως αυξάνεται όσο αυξάνεται και η αναγνώριση της χρησιμότητάς της στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών. Παράλληλα, η ζήτηση για παροχή υπηρεσιών φυσικοθεραπείας αναμένεται να αυξηθεί, τόσο βραχυχρόνια όσο και μακροχρόνια. Βασικός παράγοντας που συντελεί σε αυτό είναι η γήρανση του πληθυσμού και η αύξηση των χρόνιων παθήσεων και των μη μεταδιδόμενων ασθενειών (IBIS World, 2022). Μέσα από αυτά τα παραδείγματα, αναδεικνύεται η πολυδιάστατη αξία της φυσικοθεραπείας, όχι μόνο ως μέσο θεραπείας και αποκατάστασης, αλλά και ως μια στρατηγική επένδυση για την ενίσχυση της δημόσιας υγείας και την εξοικονόμηση πόρων. Η ενσωμάτωσή της ως βασικό στοιχείο του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης μπορεί να αποφέρει σημαντικά οφέλη, τόσο σε κλινικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ποιότητας ζωής των ατόμων και στη βιωσιμότητα των υγειονομικών και κοινωνικών δομών, στο μέλλον.

Λαμβάνοντας υπόψη την συμβολή της φυσικοθεραπείας στη μείωση του κόστους για τα συστήματα υγείας των χωρών που έχουν επενδύσει σε αυτήν αλλά και την συμμετοχή της σε όλο το φάσμα της ιατρικής φροντίδας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση), ο ρόλος της στο σύστημα υγείας θα έπρεπε να είναι κομβικός. Παρόλα αυτά, στην Ελλάδα τα δεδομένα δεν είναι ενθαρρυντικά. Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας δεν έχει αναλυθεί επαρκώς με αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις να υποεκτιμάται και να υποβαθμίζεται. Ως εκ τούτου, αρκετές φορές παρατηρείται το φαινόμενο να προκρίνονται εις βάρος της φυσικοθεραπείας άλλες θεραπείες που μπορεί να είναι εξίσου κλινικά αποτελεσματικές αλλά οικονομικά λιγότερο αποδοτικές.

Στην Ελλάδα, η φυσικοθεραπεία αντιμετωπίζει ένα πλήθος προκλήσεων με σημαντικότερη το ουσιαστικό έλλειμμα αναγνώρισης της συνεισφοράς και της σημασίας της. Παρότι η ανάγκη για παροχή ποιοτικών υπηρεσιών φυσικοθεραπείας είναι μεγαλύτερη από ποτέ και παρότι η φυσικοθεραπεία αποδεδειγμένα συμβάλλει στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση ενός μεγάλου εύρους ασθενειών (οστεοαρθρίτιδες, μυοσκελετικές και νευρολογικές παθήσεις, πόνος στην σπονδυλική στήλη, καθώς και άλλες μη μεταδιδόμενες ασθένειες -συμπεριλαμβανομένου του διαβήτη, του καρκίνου, των παθήσεων

του αναπνευστικού, των καρδιακών νοσημάτων κτλ.), η σημασία της στην Ελλάδα εξακολουθεί να υποβαθμίζεται συστηματικά (Physioscience, 2014).

Επιπλέον, παρά το γεγονός πως στο εξωτερικό η φυσικοθεραπεία κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος όσο αναφορά την αυτονομία του επαγγέλματος, οι φυσικοθεραπευτές στην Ελλάδα ακόμα χρειάζονται παραπεμπτικό από γιατρό για να μπορέσουν να παράσχουν τις υπηρεσίες τους είτε εργάζονται στον ιδιωτικό είτε στον δημόσιο τομέα.

Μάλιστα, σε περιπτώσεις μυοσκελετικής διαταραχής ή κινητικής δυσλειτουργίας, η θεραπεία με επίκεντρο την φυσικοθεραπεία αποτελεί την πρώτη κατά σειρά παρέμβαση στα περισσότερα συστήματα υγείας του εξωτερικού (ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία). Μόνο εάν η φυσικοθεραπεία δεν καταφέρει να συνδράμει στην αντιμετώπιση της νόσου, ο ασθενής παραπέμπεται στον αντίστοιχο ιατρό προκειμένου να εφαρμοστεί μια εναλλακτική θεραπευτική προσέγγιση.

Λαμβάνοντας υπόψη πως σε προηγμένες χώρες του εξωτερικού (ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία) ότι η πρόσβαση στην φυσικοθεραπεία πραγματοποιείται απευθείας (direct access) χωρίς προηγουμένως να επιβάλλεται η γνωμάτευση από κάποιον γιατρό, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ερευνητικών μελετών που τεκμηριώνουν ότι η αύξηση του προσωπικού και της παροχής υπηρεσιών φυσικοθεραπείας συνδέεται με μείωση του άμεσου και εμμέσου (π.χ. αναρρωτικές άδειες) κόστους θεραπείας η κατάσταση στην Ελλάδα επιβάλλεται να αναθεωρηθεί και ο ρόλος της φυσικοθεραπείας στο σύστημα υγείας να επαναξιολογηθεί.